

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK DEN HAAG

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EK DEN HAAG

**Directie Agroketens en
Visserij**

Prins Clauslaan 8
2595 AJ DEN HAAG
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
www.minlnv.nl

Onze referentie
AKVL/2010/011

Uw referentie
2009Z24808

Datum 18 januari 2010
Betreft Kamervragen over het verbod op rituele slacht in België

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de vragen die gesteld zijn door het lid Thieme (PvdD) over het verbod op de rituele slacht in België.

1 en 2

*Kent u het bericht "Verbod rituele slacht in België op komst"? 1)
Kent u de beelden van Gaia die de wijze van onverdoofd ritueel slachten in België
in beeld brengen? 2)*

Ja.

3 en 4

*Kunt u uiteenzetten of u aanwijzingen hebt dat de onverdoofde rituele slacht in
Nederland anders verloopt dan in België het geval is? Zo nee, passen de in België
toegepaste slachtmethoden in de vigerende Nederlandse slachtwetgeving?
Zouden de slachtmethoden die op de beelden van Gaia te zien zijn in Nederland
ongestraft kunnen plaatsvinden? Zo ja, deelt u de mening dat dergelijk handelen
niet meer past in onze tijd? Zo nee, welke van de getoonde handelwijzen is
strijdig met de vigerende Nederlandse wetgeving?*

In tegenstelling tot België heeft Nederland in het Besluit ritueel slachten, aanvullende voorwaarden gesteld aan het onbedwelmd slachten. De VWA houdt toezicht op de naleving van dit besluit en zal bij geconstateerde overtredingen maatregelen nemen. Om inzicht te krijgen in de naleving van de aanvullende voorwaarden heb ik in 2009 de VWA en AID opdracht gegeven een nalevingsonderzoek uit te voeren. Dit onderzoek bevindt zich in de eindfase. Over het resultaat zal ik u informeren.

Leven
van het land,
geven
om natuur.

5, 6 en 9

Kunt u toelichten waarom de Nederlandse overheid pas vanaf eind 2010 zal kunnen melden hoeveel dieren in Nederland onverdoofd ritueel geslacht worden? Zo nee, waarom niet?

Kunt u uiteenzetten op welke wijze consumenten keuzevrijheid hebben voor het al dan niet eten van vlees afkomstig van onverdoofd geslachte dieren, wanneer u de voorlichting daarover geheel overlaat aan de sector en de retail?

Hebt u inzicht van de hoeveelheid 'halal' en 'kosjer' slachtproducten die door Nederland geëxporteerd worden, geïmporteerd worden en bestemd zijn voor binnenlands gebruik? Kunt u een gedetailleerd overzicht verstrekken?

**Directie Agroketens en
Visserij**

Datum

18 januari 2010

Onze referentie

AKVL/2010/011

Ik verwijs hiervoor naar mijn antwoorden op Kamervragen over onbedwelmd geslachte dieren van 30 november 2009 (Aanhangsel Handelingen II, 2009/2010, nr. 993), die gesteld zijn door het lid Thieme (PvdD).

Ook in andere landen vindt er geen etikettering plaats waardoor het niet mogelijk is een overzicht te verstrekken van de hoeveelheid geïmporteerd halal en kosjer vlees.

7

Bent u voornemens naast de verplichte registratie van het aantal dieren dat ritueel geslacht wordt, ook een verplichte registratie in te voeren van het aantal dieren c.q. kilogram vlees dat als 'halal' of 'kosjer' verkocht wordt en het aantal dieren c.q. kilogram vlees dat als 'gangbaar' verkocht wordt? Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo nee, waarom niet?

De registratie van het aantal onbedwelmd ritueel geslachte dieren is, evenals de registratie van vlees en vleesproducten afkomstig van halal of kosjer geslachte dieren, niet verplicht. Dit staat los van het voornemen van de VWA om de aantallen onbedwelmd geslachte dieren te gaan registreren. Ik verwijs verder naar mijn antwoord op de vragen 5, 6 en 9.

8

Hoe groot schat u de kans in dat bij een Belgisch verbod op onverdoofd ritueel slachten, het aantal rituele slachtingen in Nederland verder toe zal nemen? Bent u bereid hier paal en perk aan te stellen? Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo nee, waarom niet?

Naast Nederland wordt het onbedwelmd ritueel slachten ook in andere landen waaronder Frankrijk, toegestaan. In hoeverre een eventueel verbod van invloed is op de aantallen in Nederland te slachten dieren laat zich moeilijk voorspellen.

10

Bent u bereid een etiketteringsplicht in te stellen voor vlees afkomstig van onverdoofde rituele slachtmethoden, wanneer de retail en de vleessector medio 2010 niet zelf tot heldere etiketteringsafspraken zijn gekomen? Welke zekerheid zou zelfregulering op dit punt aan consumenten kunnen bieden?

Ik wil eerst de reactie van de retailorganisaties afwachten.

11

Bent u bereid te garanderen dat slachtingen in opdracht of op initiatief van de overheid nooit onverdoofd zullen plaatsvinden? Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo nee, waarom niet?

Indien dieren in opdracht van de overheid gedood moeten worden, zal dat altijd gebeuren met in acht neming van het Besluit doden van dieren en onderliggende regelgeving.

12 en 13

Bent u bereid in overleg te treden met uw Belgische ambtsgenoot over het voorgenomen wettelijk verbod in België op rituele slachtingen? Zo ja, op welke termijn en wijze? Zo nee, waarom niet?

Bent u bereid het onverdoofd ritueel slachten in Beneluxverband en in EU verband te agenderen? Zo nee, waarom niet?

Op ambtelijk niveau vindt uitwisseling van informatie plaats tussen Nederland en België. Bij de voorbereiding van de Verordening (EG) nr. 1099/2009 betreffende de bescherming van dieren op het moment van doden is uitgebreid gesproken over ritueel slachten. De uitkomst is dat er in de Verordening geen extra eisen worden gesteld en het aan de lidstaten wordt overgelaten om eventueel strengere voorwaarden te gaan stellen. Het agenderen in Benelux- en in EU verband is daarom niet zinvol.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg

**Directie Agroketens en
Visserij**

Datum

18 januari 2010

Onze referentie

AKVL/2010/011

1) Meat & Meal, 16 december 2009: "Verbod rituele slacht in België op komst"

<http://www.meatandmeal.nl/nieuws/wetgeving/7783/verbod-rituele-slacht-in-belgie-op-komst.html>

2) YouTube, 7 december 2009: "Tegen slachten zonder verdoving"

<http://www.youtube.com/watch?v=Nk9biKHs23Q>